מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- התלמידים יכירו את שלבי התהליך ליצירת עיתון ספרותי שיתופי
- התלמידים יתרגלו מושגים הקשורים לכתיבה עיתונאית-ספרותית כמו ליד, תמה ודבר העורכים
- התלמידים יבינו את חשיבות העבודה הצוותית, המשוב והעריכה בתהליך

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת התהליך

- 1. א – כתבה מרכזית, כתבות משנה, דבר העורכים, עימוד ואלמנט חזותי
- 2. א – לפתוח ולתמצת את עיקרי הכתבה
- 3. ב – שיעור 2
- 4. א – צוות אחר מעיין בגיליון ומסמן הערות
- 5. א – תובנה מוסכמת, מחלוקות והשלכה

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כתבת המשנה אישית והכתבה המרכזית ודבר העורכים משותפים
- 2. לא נכון – כל תלמיד/ה בוחר/ת סוג שונה כדי שלא תהיה כפילות
- 3. נכון – הצוותים מחליפים טיוטות ומקבלים הערות לשיפור
- 4. לא נכון – בסיור גלריה קוראים לפחות שני עיתונים של צוותים אחרים

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

- 1. ליד
- 2. תמה
- 3. הגהה
- 4. דבר העורכים
- 5. יציאה

חלק ד' – התאימו שיעור לפעילות המרכזית בו

- 1 – ג (הרכבת צוותים ובחירת תמה)
- 2 – ד (ניסוח כותרת, כותרת משנה וליד)
- 3 – ב (תכנון כתבת משנה אישית)
- 4 – ה (כתיבת דבר העורכים)
- 5 – א (הצגת הגיליונות ורפלקציה)

חלק ה' – סדרו את שלבי התהליך לפי הסדר הנכון

- 1. בחירת תמה משותפת והרכבת צוות
- 2. כתיבת הכתבה המרכזית - כותרת, ליד וגוף הכתבה
- 3. תכנון וכתיבת כתבות המשנה האישיות
- 4. ישיבת מערכת וכתיבת דבר העורכים
- 5. עריכה, הגהה והצגת הגיליון

חלק ו' – כתיבה

- 1. כותרת קצרה ומושכת, כותרת משנה שמוסיפה פרט חדש, קשר ברור ליצירה
- 2. בחירת תפקיד מתוך התהליך (למשל עורך לשון, כותב כתבה מרכזית) עם נימוק אישי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לשם לפחות שניים מארבעת החלקים: כתבה מרכזית, כתבות משנה, דבר העורכים, עימוד
- זיהוי=לאתר את המושג, פירוש=להסביר מה הוא תורם למשמעות
- עזרה בשיפור הטיוטה לפני כתיבה סופית, דרך הערות בונות

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג דוגמה מהעיתון לדוגמה לפני פתרון חלק ההתאמה
- מומלץ לחלק את דף התרגול לשניים: חלק תוכן וחלק כתיבה, לפי זמן השיעור
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר לתלמידים להתייעץ בזוגות לפני כתיבה עצמאית

דף תרגול: תהליך הכנת עיתון ספרותי שיתופי

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעשרה שיעורים קבוצות תלמידים בונות יחד עיתון. הן בוחרות נושא, כותבות כתבות, ועורכות הכל ביחד. בדף הזה נתרגל את השלבים והמילים החשובות.

מילון קטן:

תמה	נושא מרכזי שחוזר בכמה יצירות
ליד	הפתיחה הקצרה שמתמצתת את עיקרי הכתבה
כתבה מרכזית	הכתבה הראשית שהצוות כותב יחד
כתבת משנה	כתבה אישית שכל תלמיד/ה כותב/ת לבד
דבר העורכים	טקסט מסכם עם תובנה, מחלוקות והשלכה
הגהה	בדיקת טעויות כתיב ולשון לפני ההגשה
משוב עמיתים	הערות שתלמידים נותנים זה לזה כדי לשפר טיוטה
פירמידה הפוכה	מבנה כתיבה שבו המידע החשוב ביותר מופיע קודם

1 חלק א' – הבנת התהליך

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אילו ארבעה חלקים חייבים להיות בעיתון?

א) כתבה מרכזית, כתבות משנה, דבר העורכים, עימוד ואלמנט חזותי ב) כותרת, תמונה, פרסומת ותאריך

ג) מבוא, גוף, סיכום וביבליוגרפיה ד) שם הצוות, תאריך, מורה וציון

2. למה משמש הליד בתחילת כתבה?

א) לפתוח ולתמצת את עיקרי הכתבה ב) לסכם את הכתבה בסופה ג) להציג רק את שם הכותב

ד) לרשום את מקורות המידע בלבד

3. מתי הצוות בוחר את הנושא המשותף?

א) שיעור 1 ב) שיעור 2 ג) שיעור 5 ד) שיעור 8

4. מי בודק את הגיליון של צוות אחר?

א) צוות אחר מעיין בגיליון ומסמן הערות ב) המורה בודק לבד בלי הצוותים

ג) כל תלמיד בודק רק את עצמו ד) אין בדיקה כזו בתהליך

5. אילו שלושה דברים חייבים להיות בדבר העורכים?

א) תובנה מוסכמת, מחלוקות והשלכה ב) רק כותרת ראשית ג) רשימת מקורות בלבד

ד) לוח זמנים להגשה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בעיתון הספרותי יש גם חלק אישי וגם חלק משותף לצוות	☐	☐
2	כל חברי הצוות כותבים אותו סוג כתבת משנה	☐	☐
3	משוב עמיתים נועד לעזור לשפר את הטיוטה לפני השכתוב	☐	☐
4	ביום הגיליון כל צוות קורא רק את העיתון של עצמו	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ הוא הפתיחה הקצרה שמתמצתת את עיקרי הכתבה המרכזית

2. כל צוות בוחר _____ אחת המשותפת לכל היצירות שנלמדו

3. לפני ההגשה הצוות עורך _____ כדי לאתר טעויות כתיב ולשון

4. ב_____ מנסחים הצוותים תובנה מוסכמת ולפחות שתי מחלוקות

5. בשיעור הראשון התלמידים ממלאים כרטיס _____ על מה מסקרן ומה מדאיג אותם

4 חלק ד׳ – התאימו שיעור לפעילות המרכזית בו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שיעור 2	___	**א.** הצגת הגיליונות ורפלקציה
2. שיעור 4	___	**ב.** תכנון כתבת משנה אישית
3. שיעור 6	___	**ג.** הרכבת צוותים ובחירת תמה
4. שיעור 8	___	**ד.** ניסוח כותרת, כותרת משנה וליד
5. שיעור 10	___	**ה.** כתיבת דבר העורכים

5 חלק ה׳ – סדרו את שלבי התהליך לפי הסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	כתיבת הכתבה המרכזית - כותרת, ליד וגוף הכתבה
☐	ישיבת מערכת וכתיבת דבר העורכים
☐	עריכה, הגהה והצגת הגיליון
☐	בחירת תמה משותפת והרכבת צוות
☐	תכנון וכתיבת כתבות המשנה האישיות

6 חלק ו' – כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו כותרת ראשית וכותרת משנה לכתבה מרכזית על נושא מתוך יצירה שלמדתם

2. תארו תפקיד אחד שהייתם רוצים למלא בצוות העיתון ונמקו את הבחירה

כרטיס יציאה

מהם שני חלקים שחייבים להופיע בכל עיתון ספרותי שיתופי?

מה ההבדל בין לזהות מושג ספרותי לבין לפרש אותו?

מה תפקיד משוב העמיתים בתהליך הכתיבה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀